

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 33. Per quid differant peccatum mortale & veniale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42521

etiam contra virtutem veracitatis, ratione sub-
 jecti sic dispositi per actum de se graviter inde-
 centem, & idem est respectu aliarum virtutum.
 Denique notandum ex *Jacobo Alvarez* t. 2. l. 1.
 p. 1. c. 15. illa venialia esse gravissima, quæ ex
 genere suo sunt mortalia, sed ob defectum ple-
 næ libertatis vel materiæ sunt venialia: Post
 hæc, illa venialia sunt graviora, quæ ex genere
 suo sunt venialia, sed plenè deliberatè commit-
 tuntur: Levissima sunt, quæ ex genere suo sunt
 venialia, & adhuc ex subreptione commit-
 tuntur.

Q 33. Per quid differant peccatum mortale & 106.
 veniale. R. 9. 1. Varii suat de hoc modi lo-
 quendi, nam 1. *Scot. Gabr. Rub.* & alii dicunt
 per hoc differre, quod mortale sit contra præ-
 ceptum, veniale contra consilium: sed contra
 est, quia omne peccatum debet esse contra le-
 gem aliquam, nam *Apost. ad Rom. 4.* dicit, *ubi*
non est lex, non est prævaricatio. Deinde consilium
 non obligat, alioquin virgo peccaret non vo-
 lens castitatem, quod est contra *Apostolum 1.*
ad Corinth. 7., Si nupserit virgo, non peccat, ergo
non ideo aliquid est peccatum, quod sit contra
consilium. 2. *S. Bonav. Alens.* & alii apud *Ami-*
sum d. 13. n. 41. dicunt per hoc differre, quod
 mortale sit contra legem, veniale præter legem.
 Contra est, quia hæc sententia incidit in eadem
 inconvenientiam, in quæ prior. Deinde actus indif-
 ferens etiam est præter legem, nec tamen est pec-
 catum. 3. *Caj. Conr.* & alii apud *Amicum* n. 40. di-
 cunt mortale esse circa Deum, veniale circa me-
 dia. Contra est, odium Dei semideliberatum est
 veniale circa Deum; ebrietas autem non est circa
 Tom. V. N Deum,

Deum, sed circa media, & tamen est mortale
 4^a Hurt. & alii cum *Aversa* q. 88. s. 6., quos
 defendit *Opiedo* controv. 3. p. 3. n. 11., dicunt de
 ferre, quod mortale sit grave malum, veniale
 autem sit leve malum: sed hæc differentia non
 adfert claritatis, quæstio enim est, cur unum
 catur grave, alterum leve, & unde habeatur
 mortale, quod sit grave malum, veniale autem
 quod sit leve. 5. *Mlodz.* tr. 2. d. 2. q. 1. respicit
 adhuc pluribus sententiis dicit per hoc diffiniri
 quod mortale importet gravem dissonantiam
 natura rationali, veniale levem; Ita re confertur
Eliz. l. 8. q. 13. §. 9. explicans per magnam
 modicam dissonantiam à recta ratione per
 dem & auctoritatem instituta. Contra est, qui
 sic tantum explicatur differentia peccati philo-
 sophicè gravis & levis. Deinde restat explicandum,
 cur, v. g. comestio carniū die jejuni
 graviter dissonet à natura rationali, & non
 comestio buccellæ panis extra refectioes. 6. Alii
 dicunt differre per hoc, quod mortale sit sim-
 pliciter peccatum, id est, perfecta transgressio
 divinæ legis simpliciter dictæ; veniale autem
 peccatum tantum secundum quid, quia nempe
 vel non est perfecta transgressio divinæ legi-
 nam si sit veniale ex subreptione, non est ad
 perfectè liber, ergo nec est perfecta transgressio
 hæc enim significat perfectam & plenam mor-
 litatem Si autem sit veniale ex levitate materiæ
 non est simpliciter contra legem, quia lex, v. g.
 non furtum facies, prohibet furtum simpliciter
 tale, furtum autem simpliciter tale, est ex
 nere suo furtum grave. Denique si sit veniale

ex genere suo, quamvis possit etiam esse actus perfecte liber, & etiam contra legem, quæ directe illud prohibeat, tamen talis lex non est simpliciter lex, quia nomine legis simpliciter venit sola lex graviter obligans, uti fatentur AA. communissime cum S. Bonav. Scot. Suar. d. 2. l. 5. d. 1. Amico n. 45. Oviedo n. 38., ideoque S. Thom. 1. 2. q. 88. a. 1. ad 1. dicit, *Non enim veniale est contra legem, intellige, graviter obligantem.* Rationem dat Bellarm. quia finis omnis legis simpliciter talis est charitas, uti constat ex Matth. 22. v. 40. & ex 1. ad Timoth. 1. v. 5., ergo quod non est contra charitatem, non est contra legem simpliciter, quod autem est contra charitatem, est ex genere suo grave, ergo quod est contra legem simpliciter, est aliquid grave. Hæc sententia fortè est vera, attamen indigeret longâ explanatione, hinc

§. 2. Mortale & veniale differunt saltem secundario per sequentia, 1. Quòd mortale sit simpliciter aversio à Deo, quia facit Deum simpliciter deserere; veniale autem tantum impedit perfectiorem conversionem ad Deum. 2. Quòd mortale ponat finem ultimum in creatura, hoc sensu, imprimis quòd volendo creaturam deserat ultimum suum finem, & referendo creaturam ad seipsum, interpretativè habeat se veluti finem ultimum: Deinde etiam illo sensu, quòd amet creaturam loco ultimi finis amandi, & creaturam præferat ultimo fini, nempe Deo; veniale autem relinquat conversionem saltem habitualem ad Deum tanquam finem ultimum. 3. Quòd mortale sit contemptus saltem virtualis Dei, quia simpliciter deserit Deum, ut adha-

N 2

reat

reat creaturæ, hoc autem contemnitur, quod
 simpliciter deseritur, ut aliquid aliud queratur.
Veniale non contemnitur Deum, quia licet crea-
 turam in actu exercito præferat voluntati De-
 tamen non ideo deseritur Deus, nec tollitur ha-
 bitualis ad hæfio ad Deum. 4. Quod mortale
 avertat à mediis poni debitis & ad salutem ne-
 cessariis, veniale autem à mediis tantum utilibus
 ad salutem. 5. Quod mortale sit dignum Deo
 odio & inimicitia, veniale fiet cum amicitia.
 6. Quod mortale sit mors animæ, quia tollit
 gratiam, quæ est vita animæ; veniale autem
 fit tantum veluti morbus disponens ad mor-
 tem. 7. Quod mortale cum gratia tollat ha-
 bitum charitatis cæterarumque virtutum mo-
 raliū: veniale autem relinquat. 8. Quod
 mortale sit irreparabile operanti, quia tollit
 principium reparationis, quæ est gratia; ve-
 niale autem fit reparabile, quia relinquit gra-
 tiam, per quam veniale tolli potest. 9. Quod
 mortale mereatur pœnam æternam damna-
 sensus: veniale temporalem tantum. Quod au-
 tem mortale non fiet cum actu charitatis, pro-
 babitur L 6 p. 2. à n. 774.

208. Q. 34. An & quale peccatum sit non referre
 omnes suas actiones ad Deum. R. Quæstio tantum
 est de actionibus humano modo & deliberatis
 factis, de quibus tenenda sunt sequentia. §. 1. Nul-
 la est obligatio omnia actu & formaliter semper
 referendi ad Deum, quia secundum S. Thomam
 de charit. a. 1. ad 2., Omnia actu referre in Deum
 non est possibile in hac vita, sicut non est possibile, quod
 semper de Deo cogitetur, hoc enim pertinet ad perfe-
 ctionem omnium